

zápisník 1958

měsíčník pro politiku a kulturu • leden

V politických věcech pohnutí myslí stále zatlačuje myšlenku; jednotlivost zastihuje perspektivu celku; naděje se sráží s realitou. *Mythus a politika* nepatří do téhož slovníku. A přece jsou slučovány; exily i západní politika se mythem často pokouší odpovídat na složité skutečnosti politického věku — strana 2

Západní novinář občas projede Československem a pak doma napíše reportáž. Píše o zemi, již se v komerčním žurnalistu říká *Československo, němý satelit*. Konstatuje, že se tam nic neděje. Tento názor za uplynulý rok nabyl platnosti do té míry, že v Praze je západní dopisovatel velmi vzácným zjevem — strana 4

Uniká tak čtenářům v nekomunistickém světě splet' drobných projevů, zejména v kultuře, o nichž se už dnes dá říci, že to je nenápadná, *Zvláštní československá cesta*. Je to cesta skromná u srovnání s cestou polskou; pokulhává za ní už proto, že postrádá onu duchovní jednotu domova a zahraničí, kterou se podařilo vytvořit Polákům — strana 6

V nejedné východoevropské zemi dochází k podivuhodné reformaci: ne instituce, nýbrž lidé se mění. *Obrození odvahy*, představované Nagvem a Dijlaseem, je pronikavým znakem této reformace — strana 7

Jestliže český a slovenský člověk zvolil skromnou cestu, usoudil patrně, že po zkušenostech s maďarským povstáním je to cesta zatím jediná. Podíval se přitom realisticky skutečnosti do tváře nebo koketuje se zbabelostí? *Jak se myslí doma* — strana 9

Sověty po čtyřiceti letech a za éry sputníků slibují podle západních komentátorů (Crankshaw, Kennan, Salisbury) zajímavé možnosti: Inteligence vědy a kultury přeroste stranu, říká jeden, jiný naznačuje, že rostoucí blahobyt nakonec vezme důvod existenci komunismu. V Sovětech jsou v pohybu tytéž síly, které pohnuly satelity. Svědčí o tom i *Pohled do ruské literatury* — strana 11, 12

Do zápisníku se zpravidla zapisuje to, co má podstatný vztah ke skutečným dnem a dobám; do tohoto *zápisníku* patří navíc všechny poznámky, které pomáhají na cestě od anomálie k politické životnosti, od věrejška k dnešku.

Poznámky:

Indie, dolary a rubly • *Literatura rukopisů* • *Praha očima New Yorku* • *Poznámka k cestě z hlubin noci* • *Kulturní zprávy* • *Jakže, nový časopis v exilu?* • *Tři nástupy* • *Otázka pouze polská?* • *Sputnik a Asie*